

Temat: Panowanie Bolesława Krzywoustego. (2 jednostki lekcyjne)

ZAPAMIĘTAJ

- Po śmierci Władysława Hermana rządy w Polsce objęli jego dwaj synowie – Bolesław Krzywousty i Zbigniew. Między braćmi wybuchły walki o władzę, w których zwycięzcą okazał się Bolesław.
- W 1109 roku Polskę najechał wspierający Zbigniewa władca niemiecki Henryk V. Nie zdołał jednak pokonać Krzywoustego.
- W wyniku wieloletnich wypraw zbrojnych Bolesław Krzywousty podporządkował sobie Pomorze Zachodnie.
- W 1138 roku, przed śmiercią, Bolesław Krzywousty podzielił państwo piastowskie między swoich synów i ustanowił zasadę senioratu.

1. Uzupełnij zdania, użyj zielonego koloru.

Po śmierci W..... H..... rządy w P..... objęli jego dwaj synowie B..... K..... i Z.....

Między braćmi wybuchły ..... o władzę, w których zwycięzcą okazał się B.....

W ..... roku Polskę najechał wspierający Z..... władca niemiecki H..... Nie zdołał jednak pokonać K.....

W wyniku wieloletnich wypraw zbrojnych B..... K..... podporządkował sobie P..... Z.....

W ..... roku, przed śmiercią, B..... K..... podzielił państwo piastowskie między swoich ..... i ustanowił zasadę .....

2. Odpowiedz na pytania do tekstu.

Kto objął rządy po śmierci Władysława Hermana?

.....

Co wydarzyło się między braćmi?

.....

Który z braci zwyciężył?

.....

W którym roku i kto najechał Polskę?

.....

Jaki teren podporządkował sobie Bolesław Krzywousty?

.....

W którym roku i co zrobił przed śmiercią Bolesław Krzywousty?

.....

3 Z rozsypani wyrazowej utwórz zdanie:

Pomorze podporządkował Bolesław sobie Krzywousty Zachodnie.

.....

.....

4 Praca z tekstem źródłowym, odpowiedz na pytanie:

1 Co wystarczyło do życia wojom w pieśni?

TEKST ŹRÓDŁOWY

**Pieśń wojów
Bolesława Krzywoustego
z czasów podboju
Pomorza Zachodniego**

◀ Hełm z czasów piastowskich.

Naszym przodkom wystarczały ryby słone i cuchnące,
My po świeże przychodzimy, w oceanie¹ pluskające!
Ojcom naszym wystarczało, jeśli grodów dobywali,
A nas burza nie odstrasza ni szum groźny morskiej fali.
Nasi ojce na jelenie urządzali polowanie,
A my skarby i potwory łowim, skryte w oceanie!

Anonim tzw. Gall, *Kronika polska*,
przeł. R. Grodecki, Wrocław 1989.

.....

.....

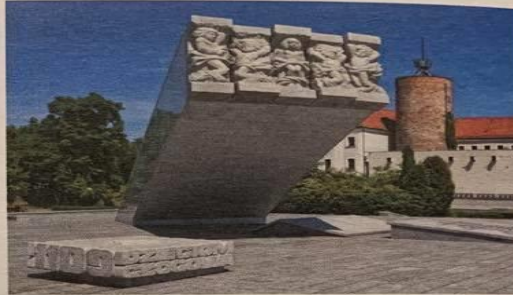
5 Narysuj według swojego pomysłu hełm z czasów piastowskich.

Dla chętnych uczniów ☺

29. Panowanie Bolesława Krzywoustego

1. Na podstawie ilustracji skreśl w tekście nieprawdziwe informacje.

Data „1109” umieszczona na pomniku świadczy o tym, że monument upamiętnia wydarzenie z XI / XII wieku. Kształt pomnika nawiązuje do wieży obelżyckiej / kościelnej, która odegrała ważną rolę w średniowiecznych dziejach Głogowa. Postacie ukazane na pomniku to głogowscy zakładnicy oddani Henrykowi V / głogowianie ukarani za zdradę przez Bolesława Krzywoustego.

Pomnik wzniesiony w Głogowie w 1966 roku.

2. Na podstawie mapy wykonaj polecenia.

Podbój Pomorza przez Bolesława Krzywoustego.

I. Podaj daty roczne zakończenia podboju wymienionych ziem przez Bolesława Krzywoustego.

A. Pomorze Gdańskie – _____ B. Pomorze Zachodnie – _____

II. Dlaczego, twoim zdaniem, Bolesławowi Krzywoustemu zależało na zdobyciu ziem pomorskich?

---

3. Na podstawie tekstu źródłowego oceń prawdziwość każdego zdania. Zaznacz PRAWDA, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub FAŁSZ, jeśli jest fałszywe.

**Jan Długosz (polski kronikarz z XV wieku)
o testamencie Bolesława Krzywoustego**

[Bolesław Krzywousty] dla [...] [zapobieżenia] domowym wojnom, zwadom i rozterkom, mogącym po jego zgonie wybuchnąć, Królestwo Polskie, którego dotąd sam jeden książęciem był i monarchą, między synów podzielił w ten sposób, że najstarszemu Władysławowi [Wygnańcowi] [...] [zapisał] ziemie krakowską, sieradzka, łęczycką, Śląsk i Pomorze, zalecając, aby przy nim jako pierworodnym zostało prawo starszeństwa, zwierzchnia władza i powaga. [...] Bolesławowi zaś Kędzierzawemu nazначzył ziemie mazowiecką, dobrzyńską, kujawską i chełmińską; [...] [Mieszkowi Staremu] gnieźnieńską, poznańską i kaliską, a Henrykowi [...] sandomierską [...]. Miał jeszcze Bolesław piątego syna Kazimierza [Sprawiedliwego], narodzonego w roku zeszłym, niemowlę w kolebce, któremu przy rozdziale ziem i prowincji między czterech synów żadnej nie wyznaczył dzielnicę.

A. Testament miał zapewnić pokój między synami księcia Bolesława Krzywoustego.

PRAWDA / FAŁSZ

B. Syn Bolesława Krzywoustego noszący imię Henryk miał objąć władzę w ziemi sandomierskiej.

PRAWDA / FAŁSZ

C. Po śmierci Bolesława Krzywoustego księciem seniorem, sprawującym władzę zwierzchnią, miał zostać Mieszko Stary.

PRAWDA / FAŁSZ

4. Napisz, na czym polegała zasada senioratu, wprowadzona przez Bolesława Krzywoustego.
